Dosarul nr.2-4894/2026 (2-26037537-12-2-25032026-1)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

11 iunie 2026 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanța în componenţă:
preşedintele şedinţei
judecător Iraida Secrieru-Coșleț
grefier Alina Mihailuc
interpret Ghenciu Rodica

examinând, în şedinţă publică, *prin videoconferință*, pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gaidarji Dmitrii împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral

c o n s t a t ă:

Gaidarji Dmitri a depus în instanța de judecată cerere împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea cererii s-a indicat că, la 25 februarie 2015 în cadrul judecătoriei Vulcănești a parvenit spre examinare cauza civilă nr.2e-22/15 și nr.2e-34/15, intentată la cererea ÎM „Trans Oil Refinery" SRL împotriva lui Gaidarji Dmitrii, GȚ „Gaidarji Dmitrii" cu privire la încasarea datoriei, în sumă de 627 378,99 lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 18 821,36 lei.

Menționează că, la data de 07.10.2013, între Gaidarji Dmitrii, GȚ „Gaidarji Dmitrii" și ÎM „Trans Oii Refinery" SRL a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 7/10-02/18 din 07.10.2013 pentru livrarea mărfii – semințe de floarea-soarelui în cantitate de 119 tone 447 kg la prețul de 3 lei 75 bani, în sumă totală de 447 926 lei 25 bani. Conform conținutului contractului, punctul 1.5, marfa a fost livrată de Gaidarji Dmitrii pînă la data de 07.10.2013. Conform pct.2.3, cumpărătorul este obligat să efectueze plata conform contractului în termen de 5 zile. Iar, pct. 2.3 din contract, implică că, cumpărătorul efectuează plata integrală (100%) pentru produsele livrate.

Indică reclamantul că, în calitate de vânzător, a livrat mai întîi marfa, îndeplinind condițiile contractuale în totalitate. Iar, la data de 15.10.2013, cumpărătorul a efectuat plata, încălcînd prevederile punctului 2.3 din contract.

Ulterior, ÎM „Trans Oil Refinery" SRL, la data de 19.02.2015, a depus o cerere de chemare în judecată nr. 19/02-1 TOR împotriva întreprinderii reclamantului GȚ „Gaidarji Dmitrii", unde este proprietar și administrator.

Precizează că, parcursul a peste 11 ani, acest dosar civil a fost transmis dintr-o instanță judecătorească în alta, de la un judecător la altul, ceea ce a dus la încălcarea termenelor de soluționare a cauzei. Iar, reclamantul, în calitate de parte interesată în dosar, în care are calitatea de pîrît, menționează că, are un interes deosebit în deznodămîntul cauzei, care poate influența semnificativ acuzația care i-a fost adusă în cadrul dosarului penal.

Reiterează că, aceasta cauză se examinează pe parcursul a 11 ani, acest termen fiind foarte îndelungat, care a adus la încălcarea termenului rezonabil a cauzei, conform art.6 CEDO si Legii nr.87/2011, și pînă în prezent nu este decizia irevocabilă.

Mai menționează că, urmare a încălcării termenului rezonabil de examinare a acestei cauze, a suferit un prejudiciu moral considerabil, motiv pentru care invocă dreptul garantat la art.53 alin.(2) din Constituția RM, iar suferințele psihice provocate urmează a fi compensate prin acordarea unor despăgubiri.

Subliniază că, Curtea Europeană în practica sa constată, respectiv la stabilirea cuantumului prejudiciului moral pe care îl pretinde în speță este relevantă Recomandarea CSJ privind satisfacția echitabila potrivit căreia reieșind din jurisprudența Curții Europene instanțele judecătorești ar putea să acorde satisfacție morală la constatarea violării drepturilor și libertăților fundamentale pentru violarea art.6 CEDO sume cuprinse între 1000 și 7000 euro, echivalent în lei MDL.

Indică că, recomandarea CSJ nr.6 din 01.11.2012, menționează următoarele că, analizînd jurisprudența CEDO în cazurile de neexecutare, putem constata că mărimea acesteia este de aproximativ de 600 euro pentru 12 luni de întîrziere și cîte 300 euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întîrziere.

Relevă că, conform art.6§l din Convenția Europeană, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Conform art.6§ 1 al Convenției Curții Europene a Drepturilor Omului este înscrisă o garanție de ordin general, care presupune că judecarea unei cauze trebuie

să se desfășoare într-o perioadă de timp adecvată în funcție de împrejurările specifice speței. Prin impunerea respectării unui termen rezonabil pentru înfăptuirea actului de justiție, Convenția subliniază importanța faptului că justiția trebuie să fie administrată fără întârzieri de natură să compromită eficacitatea si credibilitatea (CEDH, 23.10.1990 §74, 27.10.1994, Katte Klitsche de la Grange c/Italie), statul fiind responsabil pentru activitatea ansamblului serviciilor sale, nu numai pentru aceea a organelor judiciare. Înalta Curte a subliniat că numai întârzierile imputabile autorităților judiciare competente pot să conducă la eventual constatare a depășirii unui termen rezonabil în care trebuie să fie judecată orice cauză, depășire contrară dispozițiilor Convenției. Chiar și în sistemele judiciare ce consacră principiul conducerii procesului de către părți, atitudinea acestora nu dispensează pe judecător de a asigura celeritatea lui, impusă de dispozițiile art. 6 parag.l din Convenție (CEDH, 26 februarie 1995, precit §93, 01 iulie 2008 Tașchină c/România), fiind evidențiat astfel rolul activ al judecătorului în materie.

În acest sens, CtEDO a decis în repetate rânduri că dispozițiile art.6 parag.l obligă statele contractante să-și organizeze sistemul judiciar în așa fel încât acesta să corespundă tuturor exigențelor textului, inclusiv aceleia de a soluționa orice litigiu într-un termen rezonabil, dincolo de dificultățile generate de diverși factori care pot întârzia procedurile judiciare naționale (CEDH 27.06.2000 Frydlander contra Franța,Recueil 2000-VII, §43; 10.07.2003 Hartman c/Republique Tchique, Recueil 2003 VIII, §73). Curtea a admis că supraîncărcarea temporară a rolului unui tribunal nu angajează responsabilitatea internațională a statelor contractante dacă acestea adoptă cu promptitudine măsurile de natură să remedieze o asemenea situație, în care apare ca justificată chiar stabilirea unei anumite ordini provizorii în soluționarea cauzelor, întemeiate pe urgența și importanța lor. Curtea europeană notează că urgența soluționării unei cauze crește în timp, astfel, dacă mijloacele folosite se dovedesc insuficiente, statul în cauză este obligat să adopte altele mai eficiente, pentru a se conforma exigențelor art.6 parag.l Ori, faptul că situațiile de aglomerare a rolului instanțelor de judecată au devenit curente, nu mai poate justifica durata excesivă a procedurilor judiciare (CEDH, 7.07.1989, Union Alimentaria Sandres SA c/Spania, seria A, §157, § 40).

A mai făcut referire și la art.2 din Legea nr.87 din 21.04.2011, care reglementează dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, care implică că, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești poate

adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Potrivit art.4, alin.(1) aceleiași legi, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

Indică că, întrucît legislația prevede un mecanism compensatoriu, pentru încălcările drepturilor sale, care au fost încălcate într-o instituție de stat, consideră că, la caz, compensația justă va fi satisfacerea unei sume de 30 000 euro, încasată de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în favoarea sa. Consideră că, această sumă este rezonabilă și motivată, deoarece a avut loc încălcarea art.6 CEDO și Legea nr.87/2011.

În continuare, mai menționează că, examinarea cauzei timp de 11 ani, în privința căreia nu există o decizie finală până în prezent, i-a provocat suferințe morale enorme, pierderea încrederii într-un proces echitabil, iar suferința morală este cauzată de faptul că este imposibil să se stabilească încălcări ale drepturilor persoanelor în Republica Moldova.

S-a solicitat constatarea încălcării dreptului garantat de Legea 87/2011 și art.6 CEDO, prin încălcarea dreptului la judecarea (examinarea) în termen rezonabil a cauzei în procedura civilă, dosar nr.2e-22/15, nr.2e-34/15, nr.3/36-2789, (№ 2c-07/2024), (№ 2c-13/25) și încasarea din contul Ministerul Justiției, a sumei de 30.000 de euro ca despăgubire pentru daune morale, pentru încălcarea dreptului la judecarea (examinarea) cauzei în termen rezonabil.

În ședința de judecată, organizată prin intermediul videoconferinței, reclamantul – Gaidarji Dmitrii s-a prezentat, cererea a susținut și a solicitat admiterea ei.

Reprezentantul pîrîtului Ministerul Justiției – Nigai Nicolae, în ședința de judecată s-a prezentat, cererea nu a recunoscut și a solicitat respingerea ei.

Studiind materialele dosarului, ascultând părțile, analizând în corespundere cu prevederile art.130 CPC, cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parțial acțiunea, din următoarele considerente.

Conform art. 1 al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.

Conform art. 2 al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant). Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară de către stat. Reparaţia prejudiciului se face de la bugetul de stat. După repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, statul are drept de regres faţă de persoana vinovată. Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant. Organul care reprezintă statul în instanţă de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiţiei.

Conform art.4, alin.(1)-(3)al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului. Instanţa de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărîrii judecătoreşti prezintă Ministerului Justiţiei un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil şi, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar. Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris şi va conţine: numele şi prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorităţii implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorităţii responsabile de executarea hotărîrii judecătoreşti; date despre acţiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare şi motivarea acestora; date despre acţiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare, după caz; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil.

În speță, se atestă că, reclamantul Gaidarji Dmitrii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Astfel, instanța menționează că, procesul pentru care se invocă încălcarea termenului rezonabil de examinare reprezintă un proces judiciar civil.

Prin prisma normei speciale și în coraborare art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale se denotă că, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. În cauzele CtEDO Josan contra Moldovei, §18, Mazepa contra Moldovei, § 42, Holomiov contra Moldovei, § 137 este menționat că, rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și cu referință la următoarele criterii de apreciere: complexitatea cauzei, comportamentul părților care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților, și miza (interesul) pentru reclamant. Astfel, cerința Convenției ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil trebuie raportată la fiecare caz în parte, luînd în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente și al părților,

dificultatea dezbaterilor, aglomerarea instanței, miza pentru cel judecat, precum și exercitarea căilor de atac.

În vederea realizării sarcinii probațiunii conform art.4, alin.(1) al legii nr.87, pîrîtul a prezentat referință și raportul asupra perioadei de examinare a cauzei civile vizate.

Analizând materialele cauzei, și, în special conținutul raportului privind modul de respectare a termenului rezonabil de examinare a cauzei civile (f.d.37-48), se atestă că, dosarul civil a fost examinat pe parcursul perioadei 05.05.2015 pînă la data pronunțării încheierii de scoatere de pe rol – 30.03.2026.

La fel, se constată că, pe durata examinării, cauza a fost examinată și finalizată cu emiterea hotărârii, care ulterior a fost casată de instanța de apel și remisă la rejudecare la instanța de fond, fiind repartizată succesiv mai multor judecători, examinarea cauzei fiind afectată de multiple amînări, din motive obiective și subiective, inclusiv: lipsa părților, cereri de amînare, cereri de abținere, schimbări de complet, perioadă de concedii, imposibilitatea constituirii completului și necesitatea acordării de termene suplimentare pentru pregătire.

Corespunzător, din raportul prezentat de pîrît se atestă că, cererea de chemare în judecată a ÎM „Trans Oil Refinery" SRL împotriva GȚ „Gaidarji Dmitri " privind încasarea datoriei a fost depusă la data de 27.04.2015 la judecătoria Vulcănești conform PIGD cu nr. 52- 2c-292-05052015 la data de 05.05.2015 și repartizată spre examinare judecătorului Botezatu I. la data de 06.05.2015. Judecătorul Botezatu I. a emis încheiere de primire în procedură și încheierea nr.2e-34/15 prin care a fost respinsă solicitarea ÎM „Trans Oil Refinery" SRL privind asigurarea acțiunii, ședința de judecată fiind stabilită pentru data de 14.07.2015.

La data de 14.07.2015, la ședință s-a prezentat reprezentantul reclamantului, Barabaș Ivan, nu s-a prezentat reprezentantul pîrîtului, Gaidarjî Dmitrii GȚ, plicul cu cererea de chemare în judecată și actele anexate, s-a întors în instanță cu mențiunea „ adresatul se află în locurile de detenție". Ședința de judecată a fost întreruptă pînă pe data de 22.09.2015, ora 13:00, pentru a fi stabilit locul aflării reprezentantul pîrîtului.

La data de 22.09.2015, la ședință s-a prezentat reprezentantul reclamantului și nu s-a prezentat reprezentantul pîrîtului, plicul s-a întors în instanță cu mențiunea „ adresatul se află în locurile de detenție". Ședința de judecată a fost întreruptă pînă pe data de 11.11.2015, ora 10:00, cu citarea tuturor participanților. A fost pusă în sarcina reprezentantului reclamantului, publicarea în Monitorul Oficial a citării publice a pîrîtului.

La data de 11.11.2015, la ședință s-a prezentat reprezentantul reclamantului și nu s-a prezentat reprezentantul pîrîtului, fiind citat prin intermediul publicării în Monitorului Oficial. Ședința de judecată a fost întreruptă pînă pe data de 03.12.2015 ora 08:15, pentru pregătirea și pronunțarea hotărârii, cu citarea tuturor participanților. La data de 03.12.2015, la ședință s-a prezentat reprezentantul reclamantului și nu s-a prezentat reprezentantul pîrîtului. Astfel, a fost emisă hotărîrea nr. 2e-34/15 din 03 decembrie 2015, prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă.

La data de 28.02.2017 la judecătoria Comrat, sediul Vulcănești a parvenit cererea de repunere în termen privind contestarea hotărârii nr. 2e-34/15 din 03 decembrie 2015.

La data de 01.03.2017 cauza a fost expediată la Curtea de Apel Comrat, recepționată și înregistrată cu nr. unic de intrare 816 la data de 06.03.2017.

Prin fișa de Repartizare a dosarului, dosarul i-a fost repartizat judecătorului Afanasi Curdov la data de 06.03.2017.

Prin încheierea din 06 martie 2017 a fost stabilită ședința de judecată pentru data de 13.04.2017, ora 11:00.

La data de 03.04.2017 a parvenit cererea lui Gaidarjî Dmitrii de a face cunoștință cu materialele cauzei.

La data de 11.04.2017 a parvenit cererea de la ÎM „Trans Oil Refinery" SRL de a face cunoștință cu materialele cauzei.

La data de 13.04.2017, la ședință s-a prezentat reprezentantul reclamantului ÎM „Trans Oil Refinery" SRL, și, nu s-a prezentat reprezentantul pîrîtului.

La data de 13.04.2017 a parvenit informația de la Administrația Penitenciarului P-5 Cahul, că este în imposibilitate de a executa dispoziția de aducere silită a condamnatului Gaidarjî Dmitri, deoarece a fost transferat la Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Completul de judecători a depus declarație de abținere de la examinarea cauzei deoarece au participat la examinarea cauzei penale în ordine de apel în privința lui Gaidarjî Dmitrii.

La data de 20.04.2017 cauza civilă a fost expediată la Curtea Supremă de Justiție privind soluționarea cererii de abținere de la judecarea cauzei declarată de judecătorii Curții de Comrat, din imposibilitatea constituirii completului de judecată pentru examinarea cererii de abținere.

Dosarul a fost înregistrat la CSJ cu nr. 01-2ac-3307-27042017 și repartizat judecătorului Tamara Chișcă-Doneva în mod automat-aleatoriu pe data de 27.04.2017.

Prin încheierea CSJ din 12 mai 2017 a fost admisă cererea de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat și dispusă strămutarea cauzei civile la Curtea de Apel Cahul, ca instanță egală în grad.

Dosarul a fost repartizat judecătorului Vitalie Movilă în mod automat-aleatoriu pe data de 08.06.2017.

Prin încheierea din 19.06.2017, a fost dispusă transferarea condamnatului Gaidarji Dmitrii din Penitenciarul nr.1 Taraclia în Penitenciarul nr. 5 Cahul, pentru a fi escortat la Curtea de Apel Cahul pentru data de 27 iulie 2017, orele 09:45.

La data de 17.07.2017 prin cererea nr.12/07-1 reclamantul ÎM „Trans Oil Refinery" SRL a solicitat amînarea ședinței din 27.07.2017, pe motiv de aflare în concediul anual de adihnă.

Prin cererea din 18.07.2017 Gaidarjî Dmitrii a solicitat de a face cunoștință cu materialele cauzei.

La data de 27.07.2017, la ședință s-a prezentat Gaidarji Dmitrii și nu s-a prezentat reprezentantul intimatului ÎM „Trans Oil Refinery" SRL. Ședința a fost amînată pentru data de 02.11.2017, ora 14:30.

Prin încheierea din 27.07.2017 a fost dispusă repunerea lui "Gaidarjî Dmitrii" GȚ în termenul de depunere a apelului, a da curs cererii și a acorda apelantului termen de a achita taxa de stat.

La data de 17.08.2017 a parvenit cererea de apel suplimentar de la Gaidarji Dmitrii și cererea privind scutirea achitării taxei de stat.

La data de 02.11.2017, la ședință s-au prezentat apelantul Gaidarji Dmitrii și reprezentantul intimatului. Ședința a fost amînată pentru data de 14.11.2017, ora 10:00.

La data de 14.11.2017, la ședință s-au prezentat apelantul Gaidarji Dmitrii și reprezentantul intimatului. Ședința a fost amînată pentru data de 25.01.2018, ora 14:30, cu remiterea cauzei la Judecătoria Comrat pentru întocmirea hotărârii motivate.

Prin încheierea din 14.11.2017 a fost dispusă admiterea cererii apelantului de a fi scutit de la plata taxei de stat, la depunerea cererii de apel.

La data de 25.01.2018, la ședință s-au prezentat apelantul Gaidarji Dmitrii și reprezentantul intimatului. Prin decizia din 25.01.2018 a fost admisă cererea de apel, s-a casat integral hotărîrea judecătoriei Vulcănești din 03 decembrie 2015, cu trimiterea cauzei la rejudecare la judecătoria Comrat, în alt complet de judecată.

La data de 22.02.2018 cauza a fost repartizată judecătorului Botezatu Igor în mod automat- aleatoriu.

Prin încheierea din 23.02.2018, în baza cererii judecătorului Botezatu Igor privind declarația de abținere de la examinarea cauzei, a fost dispusă remiterea dosarului la Judecătoria Comrat, sediul Central.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central din 01.03.2018, declarația de abținere a fost admisă.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central din 05.03.2018 cauza a fost repartizată repetat, în mod automat, judecătorului Vasilii Hrapacov.

Prin încheierea din 15.03.2018 a fost stabilită ședința de judecată pentru data de 04.06.2018, ora 14:15.

La data de 04.06.2018, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantului și reprezentantul pîrîtului. Ședința de judecată a fost amînată pentru data de 30.10.2018, ora 13:00- 15:00, cu acordarea termenului lui Gaidarji Dmitrii de a face cunoștință cu materialele cauzei.

La data de 30.10.2018, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantului și reprezentantul pîrîtului. Ședința de judecată a fost amînată pentru data de 07.02.2019, de la 13:30 pînă la 14:30, cu acordarea termenului lui Gaidarji Dmitrii pentru pregătire și prezentarea referinței pînă la data de 20.11.2018.

La data de 07.02.2019, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantulu și reprezentantul pîrîtului. Ședința de judecată a fost amînată pentru data de 05.04.2019, ora 11:30

Prin încheierea din 01.04.2019 a fost dispusă declinarea competenței pe cauza dată și repartizarea repetată altui complet de judecată.

La 12.04.2019 cauza a fost repartizată judecătorului Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga, Alexandra Peni, în mod automat-aleatoriu.

Prin încheierea din 26.04.2019 a fost stabilită ședința de judecată pentru data de 16.07.2019, ora 15:00, cu dispunerea citării tuturor participanților.

La data de 16.07.2019, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantului și reprezentantul pîrîtului. A fost dispusă întreruperea ședinței de judecată pînă pe data de 19.12.2019, ora 11:00, pentru a fi acordat termen reprezentantului pîrîtului de a încheia contract cu avocatul și a obliga reprezentant reclamantului de a prezenta copia actelor solicitate.

În legătură cu demisia judecătorului Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga, Alexandra Peni, cauza a fost repartizată repetat judecătorului Valeri Hudoba.

Prin încheierea din 15.11.2019 a fost stabilită ședința de judecată pentru data de 24.01.2020, ora 14:00.

La data de 24.01.2020, la ședință nu s-au prezentat părțile. Ședința de judecată a fost amânată pentru data de 01.04.2020, ora 11:30 și 15.04.2020, ora 08:30-10:00.

La data de 01.04.2020, ședința nu a avut loc, în legătură cu situația pandemică COV1D-19 în baza Dispoziției nr.52 a CSM din 27.03.2020 și a Judecătoriei Comrat nr.11 din 27.03.2020, perioada 30.03.2020-03.04.2020 a fost declarată nelucrătoare. Ședința a fost amînată pentru data de 15.04.2020, ora 10:00.

La data de 15.04.2020, ședința nu a avut loc, în legătură cu situația pandemică COVID-19 în baza Dispoziției nr.52 a CSM din 27.03.2020 și a Judecătoriei Comrat nr.11 din 27.03.2020, perioada 30.03.2020-03.04.2020 a fost declarată nelucrătoare. Ședința a fost amînată pentru data de 10.06.2020, ora 16:00.

La data de 10.06.2020, la ședință s-a prezentat reprezentantul reclamantului și nu s-a prezentat reprezentantul pîrîtului. La data de 09.06.2020 Gaidarji Dmitrii a solicitat instanței prin cererea nr.5936 să-i fie asigurată prezența la ședința de judecată. Ședința a fost amînată pentru data de 11.08.2020, ora 11:00.

La data de 11.08.2020, la ședință s-a prezentat reprezentantul pîrîtului Gaidarji Dmitrii, prin sistemul de videoconferință din P-17 Rezina s-a prezentat, iar reprezentantul reclamantului nu s-a prezentat, fiind depusă cerere nr.8827 din 04.08.2020, privind amînare ședinței de judecată. Ședința a fost amînată pentru data de 02.12.2020, ora 13:10.

La data de 02.12.2020, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantului și reprezentantul pîrîtului, solicitînd să fie asigurat cu asistență juridică garantată de stat, deoarece se află în arest. Ședința a fost amînată pentru data de 04.03.2021, ora 15:30, cu dispunerea de a fi efectuată solicitare către CNAJGS OT Comrat de acordare asistenței juridice calificate garantate de stat lui Gaidarji Dmitrii.

La data de 26.02.2021 a parvenit Decizia CNAJGS OT Comrat privind refuzul de acordare asistenței juridice calificate garantate de stat lui Gaidaiji Dmitrii.

La data de 04.03.2021, la ședință nu s-au prezentat reprezentantul reclamantului, fiind depusă cerere de amînare la data de 03.03.2021, și, nici reprezentantul pîrîtului. Ședința a fost amînată pentru data de 07.06.2021, ora 13:00, cu obligarea reclamantului de a prezenta dovada neprezentării la ședința de judecată.

La data de 07.06.2021, la ședință s-a prezentat reprezentantul reclamantului și nu s-a prezentat reprezentantul pîrîtului, nefiind escortat. Ședința a fost amînată pentru data de 09.08.2021, ora 14:00 și 19.08.2021, ora 14:00, fiind dispusă

asigurarea prezenței la ședința de judecată a pîrîtului, cu prezența fizică sau prin intermediul videoconferinței.

Dat fiind faptul că, mandatul judecătorului judecătoriei Comrat Valeri Hudoba a expirat la 16.07.2021, cauzele aflate în procedura judecătorului au fost redistribuire altor judecători.

În baza încheierii din 10.11.2022 cauza a fost repartizată repetat, judecătorului Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga, Stanislav Rău.

Prin încheierea din 29.11.2022 a fost stabilită ședința de judecată pentru data de 13.02.2023, ora 15:00.

La data de 13.02.2023, la ședință s-a prezentat pîrîtul și nu s-a prezentat reprezentantul reclamantului, fiind citat legal. Ședința a fost amînată pentru data de 24.03.2023, ora 11:00.

La data de 24.03.2023, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantului și pîrîtul. Ședința a fost amînată pentru data de 19.05.2023, ora 13:30, cu citarea martorului Chieu Svetlana.

La data de 19.05.2023, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantului și pîrîtul. Ședința de judecată a fost amânată pentru data de 11.07.2023, ora 10:00 și 25.07.2023, ora 10:00, cu citarea martorului Chieu Svetlana.

La data de 11.07.2023, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantului, pîrîtul și martorul. Ședința de judecată a fost amânată pentru data de 25.07.2023, ora 10:00.

La data de 25.07.2023, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantului, pîrîtul. Ședința de judecată a fost amânată pentru data de 06.10.2023, ora 09:30, cu obligarea reprezentantului reclamantului de a prezenta actele solicitate.

La data de 06.10.2023, la ședință s-au prezentat reprezentantul reclamantului și pîrîtul. Ședința de judecată a fost amânată pentru data de 06.12.2023, ora 10:00, fiind dispusă expedierea în adresa pîrîtului a actelor solicitate.

La data de 06.12.2023, la ședință s-au prezentat părțile. Ședința de judecată a fost amânată pentru data de 29.01.2024, ora 10:00, fiind dispusă expedierea în adresa pîrîtului a copiei proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din data de 13.02.2023 și 06.12.2023, precum și verificarea existenței unui contract de răspundere materială.

La data de 29.01.2024, la ședință s-a prezentat părțile. Judecătorul a informat participanții că potrivit încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23.11.2023, Rău Stanislav a fost atras în calitate de persoană terță, în acțiunea de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Gaidarji Dmitrii împotriva Aparatului Președintelui Republicii Moldova cu privire la

contestarea actelor administrative. În acest sens, judecătorul Rău Stanislav a depus cerere de abținere de la examinarea cauzei date.

Cererea de abținere a fost repartizată judecătorului Vitalie Muntean în mod automat- aleatoriu pe data de 29.01.2024, stabilind examinarea acesteia la data de 05.02.2024.

Prin încheierea din 05.02.2024, a fost admisă cererea de abținere a judecătorului Rău Stanislav, cauza fiind repartizată repetat judecătorului Vitalie Muntean.

La data de 06.02.2024 judecătorul Vitalie Muntean a depus cerere de abținere de la examinarea cauzei repartizate, din motiv că, a fost atras în calitate de persoană terță, în acțiunea de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Gaidarji Dmitrii împotriva Aparatului Președintelui Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative.

Cererea de abținere a judecătorului Vitalie Muntean a fost repartizată spre examinare judecătorului Stanislav Rău în mod automat-aleatoriu pe data de 06.02.2024.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga din 07.02.2024, a fost admisă cererea de abținere a judecătorului Vitalie Muntean, cauza fiind repartizată repetat judecătorului Serghei Popovici.

La data de data de 09.02.2024 dosarul a fost expediat spre examinare la Judecătoria Comrat, sediul Central.

Prin încheierea din 09.02.2024, judecătorul Popovici Serghei a primit în procedură cauza civilă ÎM „Trans Oil Refinery” SRL către GȚ„Gaidarji Dmitrii” privind încasarea datoriei, cu stabilirea ședinței de judecată pentru data de 13.06.2024, ora 13:30.

La data de 13.06.2024, la ședință s-a prezentat pîrîtul și nu nu s-a prezentat reprezentantul reclamantului. Pîrîtul a considerat că, nu este posibilă examinarea cauzei în lipsa reclamantului. Ședința a fost amînată pentru data de 09.12.2024, ora 14:30.

Prin hotărârea CSM nr. 394/25 din 02 iulie 2024, judecătorul Serghei Popovici a fost suspendat din funcție, fiind învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit c) CP.

Prin încheierea președintelui Judecătoriei Comrat din 03.09.2024, cauza a fost repartizată repetat judecătorului Judecătoriei Comrat, sediul Central, Denis Guțu în mod automat-aleatoriu pe data de 10.09.2024.

La data de 12.09.2024 judecătorul Denis Guțu a înaintat cerere de abținere de la examinarea cauzei repartizate, din motiv că, a fost atras în calitate de persoană

terță, în acțiunea de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Gaidarji Dmitrii împotriva Aparatului Președintelui Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative.

Cererea de abținere a judecătorului Denis Guțu, a fost repartizată spre examinare judecătorului Mariana Hanganu.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central din 13.09.2024, a fost admisă cererea de abținere a judecătorului Denis Guțu.

La data de 13.09.2024 cauza a fost repartizată repetat judecătorului Judecătoriei Comrat, sediul Centra], Mariana Hanganu.

La data de 17.09.2024 judecătorul Mariana Hanganu a înaintat cerere de abținere de la examinarea cauzei repartizate, din motiv că, a fost atras în calitate de persoană terță, în acțiunea de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Gaidarji Dmitrii împotriva Aparatului Președintelui Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative.

Cererea de abținere a judecătorului Mariana Hanganu, a fost repartizată spre examinare judecătorului Denis Guțu.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central din 17.09.2024, a fost admisă cererea de abținere a judecătorului Mariana Hanganu. Însă, dosarul nu a fost redistribuit unui alt judecător, motivul fiind „niciun judecător eligibil”.

La data de 21.10.2024, președintele Judecătoriei Comrat, a înaintat o cerere la Curtea de Apel Comrat, prin care s-a solicitat strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

La data de 23.10.2024 cererea a fost repartizată spre examinare în mod automat-aleatoriu, judecătorului Andrei Mironov.

La data de 03.12.2024, la ședință nu s-au prezentat părțile, fiind citați legal.

Prin încheiere din 03.12.2024, cererea președintelui Judecătoriei Comrat, Botezatu I. privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, a fost respinsă.

La data de 06.12.2024, dosarul cu toate anexele au fost remise Judecătoriei Comrat.

Prin încheierea din 17.12.2024, cauza a fost primită în procedura judecătorului Hudoba Valeri și stabilită ședința de judecată pentru data de 13.03.2025, ora 13:30, cu citarea tuturor participanților.

Prin încheierea președintelui Judecătoriei Comrat, Botezatu I. din 14.01.2025, a fost dispusă redistribuirea cauzei date, unui alt judecător.

La data de 10.02.2025 președintele Judecătoriei Comrat, Botezatu I. a înaintat o cerere la Curtea de Apel Comrat, prin care s-a solicitat strămutarea cauzei la o

altă instanță de judecată egală în grad, din motivul că, potrivit hotărârii CSM nr. 728/45 din 30.12.2024 judecătorul Judecătoriei Comrat, sediul Central, Hudoba Valeri a fost transferat temporar în funcția de judecător la Curtea de Apel Sud, începînd cu 13.01.2025, judecătorul fiind blocat în PIGD de la repartizarea dosarelor din data de 02.01.2025. Astfel, la judecătoria Comrat înlocuirea judecătorilor a devenit imposibilă.

La data de 12.02.2025 cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată, a fost repartizată spre examinare în mod automat-aleatoriu, judecătorului Valeri Hudoba, cu stabilirea ședinței de judecată pentru data de 27.02.2025, ora 11:30.

La data de 27.02.2025, la ședință s-a prezentat reprezentantul pîrîtului și nu s-a prezentat reprezentantul reclamantului, fiind citat legal. Prin încheiere din 27.02.2025, cererea președintelui Judecătoriei Comrat, Botezatu I. privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, a fost admisă.

Cauza civilă la cererea ÎM „Trans Oil Refinery" SRL către GȚ„Gaidarji Dmitrii" privind încasarea datoriei, a fost remisă spre examinare Judecătoriei Cimișlia. La 04.03.2025, cauza civilă cu toate anexele au fost expediate Judecătoriei Cimișlia.

La data de 14.03.2025 cauza a fost repartizată judecătorului Judecătoriei Cimișlia, Andrei Brînza în mod automat-aleatoriu.

Prin încheierea din 14.03.2025 cererea a fost primită în procedură și stabilită ședința de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare, pentru data de 17.04.2025.

La data de 17.04.2025, la ședință s-a prezentat reprezentantul reclamantului și nu s-a prezentat reprezentantul pîrîtului. Ședința a fost amânată pentru data de 03.06.2025, ora 10:00, cu acordarea termenului reprezentantului părții reclamante pentru a prezenta cererea de chemare în judecată cu anexe în limba de stat. Totodată, s-a dispus a fi tradusă încheierea instanței și citația în limba rusă pentru a fi expediate lui Gaidarji Dmitrii.

La data de 03.06.2025, ședința de judecată nu a avut loc din motivul că judecătorul se află în concediul paternal.

La data de 03.07.2025, la ședință nu s-au prezentat părțile. De către reprezentantul ÎM „Trans Oil Refinery" SRL a fost depusă cerere privind amînarea ședinței în legătură cu imposibilitatea de a se prezenta în ședință aflîndu-se in concediu din cont propriu. Cererea de amînare înaintată de reprezentantul reclamantului a fost admisă. Ședința a fost întreruptă pentru data de 28.07.2025, ora 09:00.

La data de 28.07.2025, la ședință s-a prezentat reprezentantul reclamantului și nu s-a prezentat pîrîtul. Ședința de judecată s-a întrerupt până pe data de 01.08.25, ora 11:30, a parvenit o cerere de recuzare a judecătorului Brînza Andrei, de la Gaidarji Dmitrii.

Cererea de recuzare a fost repartizată spre examinare judecătorului Volcovschi Ion. La data de 01.08.2025, la ședință s-au prezentat părțile. Prin încheierea nr.2c-13/25 din 01.08.2025, cererea pîrîtului Gaidarji Dmitri privind recuzarea lui Andrei Brînză de la examinarea cauzei civile la cererea de chemare in judecata înaintată de către I.M.„Trans Olil Referensy,, SRL către G.T.„Gaidarji Dmitri,, privind încasarea datoriei, s-a respinns ca neîntemeiată.

La data de 08.10.2025, la ședință s-a prezentat reclamantul și pîrîtul prin intermediul videoconferinței (deținut în P 5 Cahul). Ședința a fost întreruptă pentru data 04.11.2025 ora 10:00, s-a acordat timp pîrîtului să facă cunoștință cu decizia motivată prin care s-a respins cererea de recuzare, care urmează a fi tradusă în limba rusă.

La data de 04.11.2025, ședința nu a avut loc din motivul că Judecătorul Brînza Andrei se află în concediu de îngrijire a copilului.

Prin încheierea președintelui interimar al Judecătoriei Cimișlia din 13.11.2025, s-a dispus redistribuirea cauzei, urmare a apariției incidentelor procedurale, suspendarea din funcție a judecătorului Andrei Brînza, în legătură cu acordarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului minor, începînd cu data de 04.11.2025.

La data de 14.11.2025 cauza a fost repartizată repetat, în mod automat-aleatoriu, judecătorului Alexandru Ciorba.

Prin încheierea din 20.11.2025 s-a dispus fixarea ședinței judiciare pentru data de 27.01.2026, ora 13:00.

La data de 27.01.2026, ședința de judecată nu a avut loc, în perioada 26.01.2026 - 06.02.2026, completul de judecată s-a aflat în concediul de odihnă anual.

La data de 02.03.2026, la ședință s-a prezentat pîrîtul și nu s-a prezentat reprezentantul reclamantului, fiind legal citat, potrivit avizului de recepție. Astfel, prin încheierea din 02.03.2026, instanța a dispus de a scoate de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Trans Oil Refinery” SRL împotriva lui GȚ„Gaidarji Dmitrii” cu privire la încasarea datoriei.

La data de 20.03.2026, ÎM „Trans Oil Refinery” SRL a depus cerere cu privire la anularea încheierii din 02 martie 2026, privind scoaterea de pe rol a cauzei 2c-13/25. Prin încheierea din 26.03.2026 s-a dispus examinarea cererii cu

privire la anularea încheierii din 02 martie 2026, în lipsa părților, pentru data de 30.03.2026, ora 11:00. Prin încheierea din 30.03.2026, s-a respins cererea depusă de ÎM „Trans Oil Refinery" SRL privind anularea încheierii privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de ÎM „Trans Oil Refinery" SRL împotriva lui Gaidarji Dmitrii cu privire la încasarea datoriei, ca fiind neîntemeiată.

Analizând cronologia evenimentelor procesuale, instanța constată că, pe durata examinării, cauza a fost repartizată succesiv mai multor judecători, examinarea cauzei fiind afectată de multiple amînări, din motive obiective și subiective, inclusiv: lipsa părților, cereri de amînare, cereri de recuzare și abținere, schimbări de complet, perioadă de concedii, imposibilitatea constituirii completului și necesitatea acordării de termene suplimentare.

De asemenea, din raportul prezentat de pîrît se atestă că, cauza a fost, succesiv, transmisă Curții de Apel Comrat, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Cahul, judecătoriei Comrat, sediul Central, judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga, și ulterior judecătoriei Cimișlia. Motivele transmiterilor date fiind cereri de abținere, din cauza incompatibilității judecătorilor, și/sau din lipsa unui număr suficient de judecători disponibili. Toate aceste circumstanțe au condus la stagnarea procedurii de examinare a cauzei civile, iar, în total pe cauza dată fiind petrecute 41 de ședințe de judecată, durata examinării cauzei civile, constituind 10 ani, 8 luni de la data înregistrării cererii de chemare în judecată depusă de ÎM „Trans Oil Refinery" SRL împotriva GȚ„Gaidarji Dmitrii" privind încasarea datoriei, pînă la data emiterii încheierii din 30.03.2026.

Astfel, la caz, reieșind din circumstanțele esențiale ale cauzei, instanța conchide în favoarea faptului că, termenul de 10 ani, 8 luni de examinare a cauzei, este unul destul de îndelungat.

Instanța menționează că, la aprecierea termenului rezonabil de examinare a cauzei civile, urmează a fi luate în considerare anumite crierii precum complexitatea cauzei ce se apreciază individual; comportamentul părților care include aprecierea comportamentului reclamantului și a celorlalți participanți la proces; și miza (interesul) pentru reclamant ce relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

În ce privește complexitatea cauzei, instanța de judecată menționează că complexitatea se referă atât la situația de fapt cât și la situația de drept. Un caz complex poate implica probleme cu privire la starea de sănătate a unui reclamant, volumul mare de probe, probleme juridice complexe, necesitatea audierii unui număr mare de martori sau numărul mare de persoane afectate, necesitatea dispunerii efectuării a expertizei judiciare, etc.

În urma analizei raportului prezentat de către Ministerul Justiției și cu referire la criteriul analizat sub aspectul determinării complexității, instanța de judecată conchide în favoarea faptului că, cauza civilă la examinarea căreia se invocă încălcarea termenului rezonabil, nu prezintă o complexitate sporită, neimplicînd multe părți, decît reclamantul și pîrîtul, nefiind necesare, invocate și/sau efectuate careva expertize, obiectul acesteia implică încasarea sumei, care în esența sa nu determină complexitate.

Cu referire la comportamentul instanțelor de judecată, se reține că, responsabilitatea principală pentru judecarea cauzei și pentru desfășurarea rapidă a unui proces îi revine instanței de judecată. În speță, este de remarcat că, deși instanțele de judecată au demonstrat diligență în gestionarea cauzei, exprimată prin fixarea termenelor de judecare în intervale de timp, în principiu, rezonabile, aceste acțiuni au fost influențate inclusiv și de comportamentul participanților la proces, volumul de lucru general al instanțelor care de fapt se răsfrîng atît asupra desfășurării procesului de examinare cît și asupra termenilor rezonabili de examinare în general, precum și numărul insuficient de judecători în cadrul unor instanțe naționale sesizate, care a determinat transferarea cauzei către instanțele ierarhic superioare pentru stabilirea instanței competente. Aceste din urmă circumstanțe de rînd cu alte circumstanțe procesuale, de fapt au favorizat în mare parte încălcarea duratei rezonabile de judecare a cauzei civile.

Totodată, instanța de judecată reiterează că, examinarea cauzei civile a început la data de 14.07.2015, pînă la data de 30.03.2026, cînd a fost emisă încheierea de respingere a cererii de anulare a încheierii de scoatere de pe rol, avînd o durată de 10 ani și 8 luni, termenul fiind unul lipsit de rezonabilitate în raport cu complexitatea cauzei și măsurile procedurale necesare pentru examinarea acesteia.

La fel, instanța atestă că, derularea îndelungată a procesului a fost determinat de factori obiectivi, ce nu pot fi atribuiți în exclusivitate instanței de judecată, cum ar fi lipsa părților, cereri de amînare, cereri de recuzare și abținere, schimbări de complete de judecată, de prezentare a probelor, precum și de imposibilitate de creare a completelor de judecată. Dar, acestea nu exclud obligația statului de a asigura persoanei examinarea cauzei în mod și termen rezonabil și nici răspunderea statului.

Astfel, instanța reține că, sarcina principală de a asigura soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil aparține statului. Jurisprudența constantă a CtEDO statuează că statul este responsabil pentru organizarea sistemului judiciar și pentru omisiunile organelor sale.

Cît privește miza pentru reclamant, instanța consideră că, aceasta este una mare fiind vorba de încasarea unei sume de bani semnificativă.

Avînd în vedere toate probele prezentate, durata de 10 ani și 8 luni de examinare a cauzei civile, instanța de judecată ajunge la concluzie că, acestea în ansamblu constituie deficiențe pentru celeritatea procedurilor judiciare, or, art.6 CEDO pune accent și pe principiul mai general al unei bune administrări a justiției. Toate aceste chestiuni sunt imputabile statului, fapt care a contribuit decisiv la prelungirea duratei procedurii, iar cauza civilă nu a fost judecată într-un termen rezonabil. Respectiv, instanța de judecată constată că, reclamantului i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei la acțiunea înaintată de ÎM „Trans Oil Refinery" SRL împotriva GȚ„Gaidarji Dmitrii" privind încasarea datoriei.

Cu referire la cuantumul satisfacțiilor echitabile în conformitate cu art.2 alin.(2), (3) și (4) din Legea nr.87/2011, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. Astfel, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.

Art.5 alin.(1) din Legea nr.87/2011 stabilește că, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată. Prin urmare, instanța de judecată va acorda reclamantului cu titlu de satisfacție echitabilă suma de 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral, ținând cont de toate circumstanțele cauzei inclusiv și de comportamentul reclamantului pe parcursul examinării acesteia.

Totodată, instanța menționează că, soluția la această etapă conform cazului civil la examinarea căruia se invocă încălcarea termenului rezonabil nu are relevanță pentru soluția la caz, or, prevederile legii 87 în coraborare cu art.6.1 CEDO sunt pentru a asigura ca nici o persoană, realizarea sau limitarea drepturilor

căreia depinde de desfășurarea unui proces, să nu fie nevoită să aștepte un termen nejustificat de mare pînă la formularea deciziei finale indiferent de aceasta și de calitatea sa procesuală.

În altă ordine de idei, instanța mai menționează că, la determinarea despăgubirii, a ținut cont de mărimea comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și de particularitățile cazului.

La fel se indică că, suma de 30 000 euro solicitată de reclamant este excesivă și nu corespunde criteriilor de proporționalitate stabilite de jurisprudența CtEDO pentru satisfacția echitabilă. Astfel, avînd în vedere durata totală a procesului, dar și situația economică a Republicii Moldova, instanța apreciază că, suma de 15 000 lei reprezintă o compensație echitabilă, proporțională cu prejudiciul moral efectiv suferit de reclamant.

Așa fiind, instanța va dispune încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Gaidarji Dmitrii, a sumei de 15 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile nr.2-18000868-21-2c-22022018 la cererea SRL"Trans oil refinery" împotriva GȚ"Gaidarji Dmitrii" privind încasarea sumei.

Instanța subliniază că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

În concluzia celor indicate supra, reieșind din analiza cumulativă a duratei procedurii, a gradului de complexitate a cauzei civile, a comportamentului procesual al părților și a modului de gestionare a procesului civil, instanța reține că perioada cuprinsă între 05.05.2015 și 30.03.2026 este una nejustificat de lungă, depășind limitele unui termen rezonabil în sensul art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, astfel încît se impune constatarea încălcării dreptului reclamantului la judecarea cauzei într-un termen rezonabil. Iar, în consecință se va încasa de la bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiție al Republicii Moldova în beneficiul lui Gaidarji Dmitrii, cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile nr.2-18000868-21-2c-22022018 la cererea SRL"Trans oil refinery" împotriva

GȚ”Gaidarji Dmitrii” privind încasarea sumei, suma de 15000(cinsprezece mii) lei. În rest, acțiunea se va respinge ca neîntemeiată.

Careva cheltuieli de judecată nu au fost invocate, astfel, instanța nu se va expune.

În conformitate cu prevederile art.art.238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

hotărăște

Acțiunea la cererea lui Gaidarji Dmitrii împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral, se admite parțial.

Se constată încălcarea dreptului lui Gaidarji Dmitrii la judecare în termen rezonabil a cauzei civile nr.2-18000868-21-2c-22022018 la cererea SRL”Trans oil refinery” împotriva GȚ”Gaidarji Dmitrii” privind încasarea sumei.

Se încasează de la bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiție al Republicii Moldova în beneficiul lui Gaidarji Dmitrii, cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile nr.2-18000868-21-2c-22022018 la cererea SRL”Trans oil refinery” împotriva GȚ”Gaidarji Dmitrii” privind încasarea sumei, suma de 15000(cinsprezece mii) lei.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului, prin intermediul judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei
Judecător Iraida Secrieru-Coşleț